

Almedalen 2011

Som kort nämnades i förra MRO-Aktuellt så har MRO-JHRF blivit accepterade av arrangörerna som deltagare i årets Almedalsvecka. En arbetsgrupp har utsetts med Anders Johansson (sammanställande), Anders Svensson från JHRF och Anders Ante Svensson, Åke Paulsson från MRO. Dessa kommer att leda jobbet, men behöver givetvis hjälp från villiga personer från våra föreningar. Arbetsgruppen kommer mycket snart ut med ett upprop till JHRF och MRO föreningarna om hjälp.

Arrangemanget är viktigt för att hamra in hos beslutsfattare att järnvägmuseivärlden finns och utgör en viktig kultur- och teknik-bevarare. Tyvärr kostar det också pengar, t ex 4000 kronor per dygn för den plats där vårt blickfång (i form av en godsvagn) kommer att stå. Kostnaderna delas lika mellan MRO och JHRF.

Jag har idag testat möjligheten om frivilliga bidrag från våra föreningar då jag träffade ÖSIJ:s ordförande Per Englund. Han spontana svar är: "Med tanke på de mycket dryga kostnader som våra föreningar riskerar att råka ut för på grund av TS avgiftsfinansiering så är det värt rätt mycket att stödja MRO i dess arbete för att begränsa TS avgifter. ÖSIJ utmanar därför övriga förening att ge ett rejält bidrag. ÖSIJ ger 3000 kr om fler "stora" föreningar gör sammalunda. Annars blir ÖSIJ:s bidrag 2000 kr. Medelstora och små föreningar ger bidrag efter förmåga." Därför bästa föreningar vädjar jag meddela inom de närmsta dagarna vilket frivilligt bidrag din förening orkar med, per tele 070-607 76 44, eller info@museibanorna.se till ordföranden. Att ditt svar inte dröjer alltför länge underlättar min planering.

Upprop till samtliga MRO-föreningar

Med anledning av den riksdagsdebatt som kommer att hållas den 1 juni (se nedan) behöver Björn von Sydow följande uppgifter från föreningarna. Uppgifterna ska sändas till info@museibanorna.se Uppgifterna kommer att behandlas konfidentiellt av föreningens ordförande och av Björn von Sydow. I debatten kommer de endast att användas "som exempel på stor/liten MRO-förening" etc.

1. Intäkter för persontrafik och ev godstrafik 2010
2. Fordonsregisterkostnad för 2011. Antingen redan fakturerad eller föreningens uppskattning (130 kr gånger antal registrerade fordon)

Det är viktigt att ni föreningar omedelbart och senast under kommande helg (29 maj) svara mig. Debatten är på onsdag i nästa vecka (1 juni) och Björn behöver sammanställa materialet några dagar i förväg.

Regeringens proposition 2010/11:122 "Behörighet för lokförare".

Som tidigare refererats kom regeringens proposition om "Behörighet för lokförare" i slutet av mars. MRO:s arbetsgrupp bistod Björn von Sydow att skriva den motion som Björn inlämnade till riksdagen i detta ärende tillsammans med medmotionären Lennart Axelsson (Lennart står nära NBJ). I förra veckan behandlade riksdagens trafikutskott motionen. Nu har utskottets beslut offentliggjorts, du hittar det genom att söka på www.riksdagen.se. Nedan finns utdrag ur de delar som berör museitrafik. Som du kan se av utdraget är detta en stor fram-

gång för MRO. Och det är givetvis Björn von Sydows förtjänst. Nästa steg är riksdagsdebatten och beslut den 1 juni (se ovan för instruktioner till föreningarna).

Utdrag ur trafikutskottets protokoll:

I följdmotion 2010/11:T15 yrkande 1 av Björn von Sydow och Lennart Axelsson (båda S) framhålls att direktiven kring de europeiska järnvägsnäten gör undantag för delar av järnvägstrafiken. Ett sådant undantag är fristående lokala och regionala järnvägsnät, liksom tunnelbanor och spårvägar m.m. Motionärerna anför att i regeringens förslag till lag om behörighet för lokförare anges förutsättningar för undantag i 1 kap. 2 §. I skälen för regeringens förslag anges dessa främst vara Saltsjöbanan, Lidingöbanan och Roslagsbanan, vilket motionärerna stöder. Motionärerna anser dock att regeringens formulering i propositionen om att "även fristående nät enbart avsedda för museitrafik kan falla in under undantaget" inte är tillräckligt vägledande för tillämpningen. Motionärerna föreslår därför att riksdagen klart bör tillkännage att "även fristående nät enbart avsedda för museitrafik ska falla in under undantaget".

I följdmotion 2010/11:T15 yrkande 2 av Björn von Sydow och Lennart Axelsson (båda S) tar motionärerna upp frågan om register enligt järnvägslagen (2004:519) över järnvägsinfrastruktur och järnvägsfordon. Motionärerna föreslår genom ett tillkännagivande att regeringen lägger fram förslag till riksdagen om att 8 kap. 8 § järnvägslagen ändras så att det uttryckligen framgår att registerföring av järnvägsinfrastruktur och järnvägsfordon inte ska göras beträffande bl.a. järnvägar med historiska ändamål eller turiständamål, dvs. de undantag som framgår av rådets direktiv 2004/50/EG av den 29 april 2004.

Lagförslag om behörighet för lokförare

Utskottet vill inledningsvis framhålla att regleringen av järnvägssektorn sedan början av 1990-talet har förändrats genom ett antal reformer både inom Sverige och på EU-nivå. Det övergripande syftet med dessa reformer är att skapa en

gemensam och bättre fungerande marknad för järnvägstjänster genom att successivt öppna marknaderna och skapa tekniska och juridiska förutsättningar för gränsöverskridande trafik. Utskottet har i olika betänkanden ställt sig positivt till det pågående reformarbetet på järnvägsområdet i Europa.

Utskottet vill även framhålla att bestämmelserna om behörighet för lokförare i dag varierar mellan de olika medlemsländerna. Syftet med lokförardirektivet är att skapa en enhetlig europeisk reglering på området. Som utskottet ser det torde en gemensam reglering göra det lättare för lokförare att kunna flytta mellan olika medlemsländer och mellan olika järnvägsföretag, men också göra det lättare för aktörerna att erkänna en behörighet som en förare har fått i ett annat medlemsland.

Med anledning av motionsförslag om undantag från lokförarkrav för museijärnvägar vill utskottet erinra om att direktiven kring de europeiska järnvägsnäten gör undantag för delar av järnvägstrafiken. Ett sådant undantag är fristående lokala och regionala järnvägsnät, liksom tunnelbanor och spårvägar m.m. Utskottet vill erinra om att i regeringens förslag till lag om behörighet för lokförare anges förutsättningar för undantag i 1 kap. 2 §. I skälen för regeringens förslag anges dessa främst vara Saltsjöbanan, Lidingöbanan och Roslagsbanan, vilket utskottet stöder. Utskottet anser dock att regeringens formulering i propositionen om att "även fristående nät enbart avsedda för museitrafik kan falla in under

undantaget" inte är tillräckligt vägledande för tillämpningen. Utskottet anser att propositionens kommentarer till lagtexten inte ger uttryck för vad lagtexten innebär, nämligen att lokförarkravet för samtliga museijärnvägar på fristående nät ska undantas och inte bara kan undantas. Enligt utskottet finns det således inga valmöjligheter för tillsynsmyndigheten att tolka lagen annorlunda.

Utskottet vill med detta uttalande klargöra att fristående nät enbart avsedda för museitrafik ska falla in under undantaget. Därmed tillstyrker utskottet motion 2010/11:T15 yrkande 1 (S).

Register över järnvägsfordon m.m.

Med anledning av motionsförslag om undantag för registerföring av bl.a. järnvägar med historiska ändamål kan utskottet notera att denna fråga inte hanteras i den nu aktuella propositionen. Frågan berör dock undantag i genomförandet av EU-direktiv om utvecklingen av den gemensamma järnvägsmarknaden som den aktuella propositionen är en del av. Utskottet har fått veta att Transportstyrelsen sammanställt en promemoria (2010-10-28) med anledning av museijärnvägarnas begäran om undantag från kravet på registerhållning. Enligt vad som framgår av promemorian torde det inte med nuvarande föreskrifter/regler vara möjligt att ge ett undantag från kravet på att godkända museijärnvägsfordon ska införas i det nationella fordonsregistret. Utskottet vill framhålla att det dock av promemorian framgår att enligt direktiv 2008/57/EG

(tidigare bl.a. 2004/50/EG) får medlemsstaterna undanta järnvägsinfrastruktur och fordon avsedda att användas uteslutande för lokala ändamål, historiska ändamål eller turiständamål från de bestämmelser som de inför vid genomförandet av detta direktiv. Enligt promemorian finns det således möjligheter att undanta museijärnvägsfordon från direktivets tillämpningsområde – EG-rättsligt sett.

När det gäller museijärnvägar kan utskottet konstatera att enligt museijärnvägarnas riksorganisation – Museibanornas riksorganisation (MRO) – finns 19 museijärnvägar, inklusive museispårvägar, i landet. Tillsammans omsätter dessa 18 miljoner kronor och besöks av ca 130 000 personer årligen. Museijärnvägarna ger därmed, enligt utskottets mening, en värdefull kunskap om gammal järnvägsteknik, som behålls levande med i huvudsak ideella krafter av stor betydelse såväl kulturellt som turistiskt.

Mot bakgrund av det anförda och med anledning av motionsförslag om undantag för registerföring av bl.a. järnvägar med historiska ändamål föreslår utskottet ett tillkännagivande om att regeringen bör undersöka denna fråga utifrån juridiska, säkerhetsmässiga och andra synvinklar och återkomma till riksdagen med förslag om hur undantag för bl.a. järnvägar med historiska ändamål eller turiständamål lämpligen kan regleras. Därmed tillstyrker utskottet delvis motion 2010/11:T15 yrkande 2 (S).

Ragnar Hellborg / MRO:s ordförande